

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
husdjursavel och lag om ändring av 1 och 2 §§ lagen om införsel av
vissa husdjur**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att en lag om husdjursavel skall stiftas. Syftet med propositionen är att harmonisera våra stadganden om husdjursavel i enlighet med Europeiska gemenskapernas (EG) direktiv och beslut om husdjursavel som ingår i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet). Harmoniseringen av lagstiftningen förutsätter att husdjursavelsverksamheten regleras i större utsträckning än nu och att stadgandena om införsel av avelsdjur ändras.

Den föreslagna lagen om husdjursavel innehåller även stadganden om idkande av seminverksamhet som gäller husdjur. Lagen skall ersätta 1949 års lag om utövande av seminering av husdjur. Dessutom föreslås i propositionen att lagen om införsel av vissa husdjur ändras. Propositionen gäller inte den reglering av införseln som bygger på lagstiftningen om djursjukdomar och inte heller statsbidraget till avelsorganisationerna.

I propositionen föreslås att stamböckerna över de viktigaste djur som används inom husdjursproduktionen skall få föras bara av samfund som godkänts av jord- och skogsbruksministeriet. Det föreslås att tillståndssystemet för verksamhet som avser seminering av husdjur utvidgas så, att tillstånd skall fordras

också för embryotransplantationsverksamhet. Tillståndssystemet skall såsom nu gälla både gagn- och sällskapsdjur. Tillstånden skall beviljas av jord- och skogsbruksministeriet.

Det föreslås att införseln av avelsdjur från stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet frigörs så, att införseln i sådana fall som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer inte längre skall begränsas på avelsmässiga grunder. EES-avtalet förutsätter att införseltillstånden slopas för avelsdjur av nötkreatur, avelssvin, avelsfår och avelsgetter. Annan införsel av djur som används för husdjursproduktion skall alltså vara beroende av tillstånd.

Enligt propositionen skall det detaljerade ikraftträdandet av EG:s rättsakter huvudsakligen ske genom beslut av jord- och skogsbruksministeriet. Ministeriet skall meddela föreskrifter om stambokföring, om seminverksamhet och embryotransplantationsverksamhet, om införsel av avelsdjur och om härstamningsbevis för djur.

Propositionen ansluter sig till EES-avtalet. Lagarna avses träda i kraft tidigast vid samma tidpunkt som EES-avtalet och senast sex månader efter att avtalet trätt i kraft. Tidpunkten för ikraftträdandet bestäms genom förordning.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida		Sida
PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1	5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll	10
ALLMÄN MOTIVERING	3	5.1. Samband med andra propositioner	10
1. Nuläge	3	5.2. Samband med internationella fördrag ...	10
1.1. Avelsverksamhet	3	DETALJMOTIVERING	11
1.2. Avelsorganisationer	3	1. Motivering till lagförslagen	11
1.3. Lagstiftning	4	1.1. Lag om husdjursavel	11
Semineringslagen	4	1 kap. Allmänna stadganden	11
Lagen om införsel av vissa husdjur	4	2 kap. Avelsverksamhet	12
Annan lagstiftning	5	3 kap. Konstgjord förökning av djur ...	13
1.4. Praxis	5	4 kap. Handel med avelsdjur	15
1.5. Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet	5	5 kap. Tillsyn	16
ESS-avtalet	5	6 kap. Särskilda stadganden	18
EG-länderna	6	7 kap. Ikraftträdelse- och övergångsstadganden	19
Sverige och Norge	6	1.2. Lagen om införsel av vissa husdjur	19
2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen .	7	2. Närmare stadganden och bestämmelser	20
2.1. Målen och medel för att nå dem	7	3. Ikraftträdande	20
2.2. De viktigaste förslagen	7	LAGFÖRSLAGEN	21
3. Propositionens verkningar	8	1. Lag om husdjursavel	21
3.1. Ekonomiska verkningar	8	2. Lag om ändring av 1 och 2 §§ lagen om införsel av vissa husdjur	25
3.2. Verkningar i fråga om organisation och personal	8	BILAGA	26
4. Beredningen av propositionen	9		

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Avelsverksamhet

Husdjursavel kan definieras som utvecklande av djurens genetiska natur i önskad riktning. Avelsverksamheten syftar till att höja produktionens biologiska effektivitet och att förbättra kvaliteten hos de produkter som fås av djuren. Avelsmålen nås genom urval av djur som är av god anlagstyp och har goda egenskaper. Med anlagstyp avses kombinationen av individens alla arvsfaktorer. Anlagstypen innehåller både möjligheter till och begränsningar av de egenskaper som kan uppkomma hos individen. I allmänhet nedärvs egenskaperna inte direkt, utan vanligen inverkar både anlagstypen och miljöfaktorer på deras uppkomst.

Inom husdjursaveln strävar man efter att hos en samling djur, i allmänhet inom en djurras, ändra förekomsten av de arvsfaktorer som inverkar på de eftersträfvade egenskaperna. Med ras avses en grupp som förekommer inom en djurart och som på grundval av egenskaper som hör samman med anlagstypen avviker från artens övriga grupper. De egenskaper som förädlas hos gagn djur är produktions- och bruksegenskaperna. Produktionsegenskaperna har samband med produktionens biologiska effektivitet och produkternas kvalitet, t.ex. tillväxten samt avkastningen av kött och mjölk och deras sammansättning. Utvecklandet av bruksegenskaperna, såsom motståndskraften mot sjukdomar och kroppsbyggnaden, minskar kostnaderna för produktionen. Syftet med förädling av sällskapsdjur är att förbättra bruksenskaperna.

De djur som används för avelsverksamhet väljs på basis av anlagstyp och egenskaper. Uppgifterna om anlagstypen bygger på djurets härstamning, dvs. på uppgifter om dess föräldrar och förfäder. Eftersom härstamningens inverkan på egenskaperna inte är rätlinjig, bygger urvalet av djur också på värdering av dem, dvs. på mätning av egenskaperna. Uppgifter om djurens härstamning och om det genetiska värdet, som är resultat av värderingen, registreras i en stambok eller i ett motsvarande register. För att uppgifterna skall vara riktiga förutsätts också tillförlitliga metoder för identifiering av djuren. Stamböckerna förs i

allmänhet särskilt för varje ras och kan indelas i klasser enligt djurens värde.

Som förädlingsätt för gagn djur används förutom traditionell rasavel även korsningsavel, genom vilken hybrider, dvs. korsade djur, produceras för användning som djur i animalieproduktionen, nedan produktionsdjur. Inom hönsskötseln och svinskötseln används hybrider allt mera även som produktionsdjur. Hybrider produceras genom att rena raser eller genetiska linjer inom raser korsas i en eller flera generationer antingen sinsemellan eller med de djurstammar som erhållits genom korsning. Med korsning strävar man efter att åstadkomma korsningslivskraft, varmed avses korsningsavkommans överlägsenhet i jämförelse med föräldrarnas genetiska linjer. De hybrider som är avsedda att säljas som produktionsdjur används inte till avel eller avkommeproduktion. Vid traditionell avel är aveln kontinuerlig så att nya generationer alltid kan användas till både avel och produktion.

1.2. Avelsorganisationer

En förutsättning för framgångsrik avelsverksamhet är att de djur som används för avel kan väljas bland en tillräckligt stor samling djur. För avelsverksamhet har därför grundats avelsorganisationer, genom vilka i princip alla djur som ägs av organisationens medlemmar omfattas av avelsverksamheten. Organisationerna för stamböcker och sköter urvalet av avelsdjur. Organisationerna upprätthåller till stor del även de system för produktionskontroll, med stöd av vilka den största delen av de uppgifter som behövs vid urvalet av avelsdjur registreras. Flera avelsorganisationer idkar även handel med och förmedling av avelsdjur och avelsmaterial.

Avels- och seminverksamheten för nötkreatur och svin har som riksomfattande centralorganisation Andelslaget Husdjursavelscentralen FABAs vars medlemmar utgörs av Finlands Husdjursavelsandelslag samt nio regionala seminandelslag och seminöreningar. Andelslaget Husdjursavelscentralen FABAs uppgifter omfattar utvecklande av avelsprogram samt utbildnings-, rådgivnings-, publikations- och informationsverksamhet. Andelslaget har ett blodgruppslaboratorium och bedriver också

förmedling av djur och förnödenheter. Andelslaget äger tillsammans med seminandelslagen och seminföreningarna Oy Alkiokeskus — Embryo-center Ab, som bedriver embryotransplantationsverksamhet i fråga om nötkreatur.

Finlands Husdjursavelsandelslag har ca 20 000 boskapsägare som medlemmar. Andelslaget beviljades år 1991 i statsbidrag 6 750 000 mk, vilket utgjorde ungefär 34 % av utgifterna för den verksamhet som andelslaget skall understöda. Samma år beviljades Oy Alkiokeskus — Embryo-center Ab 250 000 mk i statsbidrag. Seminandelslagen och seminföreningarna har sammanlagt ca 43 000 boskapsägare som medlemmar. Andelslagen och föreningarna har sammanlagt fem tjurstationer och fyra galtstationer. För stödande av seminverksamheten i norra och östra Finland samt på Åland beviljades år 1991 ett anslag om 2 000 000 mk i regionstöd enligt lantbruksinkomstlagen (736/89).

Andra husdjursavelsorganisationer är Finlands Fjäderfäförbund r.f., Finlands Pälsdjursuppfödarens Förbund r.f. och Finlands Biodlarens Förbund FBF r.f. Dessa organisationer beviljades år 1991 sammanlagt 2 700 000 mk i statsbidrag. Dessutom finns Suomen Vuohiyhdistys r.y. (Finlands getförening) och Finlands Fårörening r.f. Fåröreningen är ett samorgan för de lokala får- och getklubbarna och för getföreningen. Fåröreningen verkar inom ramen för Maaseutukeskusten Liitto r.y, som också för stamboken över får.

Avelsorganisationer för sällskapsdjur är bl.a. Suomen Kennelliitto — Finska Kennelklubben r.y. och Suomen Rotukissayhdistysten Keskusliitto SRK r.y. (raskattföreningarnas centralförbund).

1.3. Lagstiftning

Semineringslagen

På husdjursavelsverksamhet tillämpas lagen om utövande av semineri av husdjur (182/49), nedan semineringslagen. Avsikten med lagen var enligt propositionen (RP 40/1948 rd) att trygga boskapsägarnas intressen. Enligt lagen kan verksamhet som har till syfte att utöva semineri av husdjur genom förordning ställas under särskild övervakning och dessutom göras beroende av tillstånd. Lagen gäller inte semineri som ägaren eller innehavaren

av husdjur utövar inom sin kreatursbesättning med anlitan av handjur som hör till besättningen.

Med stöd av semineringslagen har getts en förordning om utövande av semineri av husdjur (557/49), nedan semineringsförordningen, som reviderades nästan helt år 1973. Enligt förordningen står verksamhet som avser semineri av husdjur under jordbruksstyrelsens tillsyn och ankommer den närmaste övervakningen och ledningen av verksamheten på semineringskommissionen. Kommissionen tillsätts av jordbruksstyrelsen för tre år i sänder och dess medlemmar är personer som utsetts av jord- och skogsbruksministeriets veterinäravdelning, jordbruksstyrelsen, lantbrukets forskningscentral samt sådana organisationer som representerar avel, semineri och seminologer. Kontrollen av sådana husdjurs hälsa som används vid semineri och av spermats kvalitet ankommer på jord- och skogsbruksministeriets veterinär- och livsmedelsavdelning.

För seminerverksamhet behövs enligt semineringsförordningen tillstånd av semineringskommissionen. Tillstånd får inte beviljas, om verksamheten inte gagnar seminerverksamheten på ändamålsenligt sätt. I det beslut genom vilket tillstånd beviljas skall sådana tillståndsvillkor nämnas som behövs med tanke på tillsynen. Semineri kan utföras av veterinärer och personer som erhållit utbildning i semineri. Seminerverksamheten vid en seminestation skall ske på ansvar av en veterinär som godkänts av veterinärmyndigheten. Semineringskommissionen godkänner för de handjur som används vid semineri minimikrav, på basis av vilka avelsorganisationerna väljer ut djuren.

Lagen om införsel av vissa husdjur

Införseln av husdjur regleras genom lagen om införsel av vissa husdjur (871/73). Avsikten med lagen var att reglera införseln så, att synpunkter som gäller husdjurskötseln samt produktionsegenskaperna hos djurbeståndet och sysselsättningen tryggas (RP 108/1973 rd). Enligt lagen får nötkreatur, svin, får, getter, fjäderfä, bin och farmpälsdjur samt sådesvätska av dem och avelsägg införas till landet endast med tillstånd av jord- och skogsbruksministeriet. Tillstånd kan beviljas endast om införseln bör anses ändamålsenlig med beaktande av produktionspolitiska och avelsmässiga

synpunkter samt andra synpunkter som ansluter sig till främjandet av husdjurskötsel. Lagen gäller inte djur som förs genom Finland till ett annat land.

Med stöd av lagen om införsel av vissa husdjur har getts en förordning om införsel av vissa husdjur (933/73). Enligt förordningen skall i ansökan om tillstånd att införa husdjur anges bl.a. förädlings- och produktionsnivån samt användningssyftet. Om lagstiftningen om djursjukdomar inte medför hinder för införsel, skall jordbruksstyrelsen och den husdjursekonomiska centralorganisationen på ifrågavarande område höras i saken innan beslut fattas.

Annan lagstiftning

På husdjursavelsverksamhet och införsel av husdjur tillämpas lagen om djursjukdomar (55/80). För införsel av avelsmaterial behövs i allmänhet tillstånd av jord- och skogsbruksministeriets veterinär- och livsmedelsavdelning. På avelsverksamhet tillämpas också djurskyddslagen (91/71). Varken lagen om djursjukdomar eller djurskyddslagen innehåller särskilda stadganden om avelsverksamhet.

Fjäderfäaveln och handeln med fjäderfä regleras i lagen om fjäderfäavel samt kläckning, uppfödning, försäljning och förmedling av ungar av fjäderfä (302/77). Lagens tillämpningsområde har i en förordning med samma namn (671/77) begränsats till att omfatta bara höns. Med stöd av lagen har jord- och skogsbruksministeriet utfärdat ett beslut om de krav och villkor beträffande sanitet och hygien som bör ställas på inrättningar, vilka bedriver fjäderfäavel, maskinell ruvning samt uppfödning, försäljning och förmedling av ungar av fjäderfä samt beträffande djurens hälsa och förädlingsnivå (219/81). I beslutet bestäms bl.a. om förädlingsnivån vid produktion av ungar.

1.4. Praxis

Semineringskommissionen har i allmänhet beviljat tillstånd att bedriva seminverksamhet för ett år i sänder. År 1992 var ungefär 940 tillstånd i kraft för svin, ungefär 320 för rävar och 5 för får. Tillstånden till seminering av svin har beviljats enskilda svingårdsskötare bara för den svingård som de sköter. Det har inte ansetts vara nödvändigt att bevilja seminan-

delslag eller seminöreningar eller personer som är anställda hos dem tillstånd till seminering av svin och nötkreatur. Vid tillsynen över den verksamhet som idkas med stöd av tillstånden har semineringskommissionen anlitat avelsorganisationer.

Införseltillstånd enligt lagen om införsel av vissa husdjur har vid jord- och skogsbruksministeriet beviljats så, att ministeriet genom sitt beslut samtidigt har avgjort frågan om införseltillstånd enligt lagen om djursjukdomar. Djurarter som avses i lagen om införsel av vissa husdjur har importerats i ringa omfattning. Årligen har 100—150 nötkreatur och några tiotal får importerats. För import av sperma av nötkreatur eller svin samt för import av pälsdjur, bin eller kalkoner har några tillstånd beviljats varje år. Hönsskötseln bygger numera till stor del på användning av hybrider som utvecklats av utländska hönsförädlare. Detta förutsätter kontinuerlig import av hönsmaterial varje år. Jord- och skogsbruksministeriet har tillsvidare beviljat tillstånd bara för import av hönsmaterial av far- och morföräldragenerationen.

1.5. Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet

EES-avtalet

Finland och de övriga länder som hör till Europeiska frihandelssammanslutningen (EFTA) har i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet förbundit sig att harmonisera sin lagstiftning om husdjursavel i enlighet med EG:s motsvarande lagstiftning. Till avtalet hör 24 direktiv och beslut om avel av nötkreatur, svin, getter och får jämte ändringar. Enligt avtalet skall direktiven och besluten träda i kraft vid samma tidpunkt som avtalet. För att EFTA:s övervakningsmyndighet, som inrättas i samband med avtalet, skall kunna vidta behövliga åtgärder skall direktiven och besluten dock börja tillämpas sex månader efter avtalets ikraftträdande eller den 1 januari 1994, beroende på vilken tidpunkt som infaller senare.

Enligt EES-avtalet tillämpas inte de bestämmelser om tredje land och gränskontroll som ingår i EG:s rättsakter. I avtalet har man dock kommit överens om att tillämpa följande allmänna principer: på import från tredje land får inte gynnsammare bestämmelser tillämpas än

de som följer av tillämpning av avtalet; i handeln mellan EFTA-stater eller mellan en EFTA-stat och EG skall djur och produkter som importeras från eller helt eller delvis härstammar från ett tredje land uppfylla importlandets föreskrifter om tredje land; exportlandet skall tillse att en behörig myndighet i vartdera fallet vidtar de åtgärder som behövs för att säkerställa att dessa avtalsbestämmelser iakttas. Avtalsparterna kommer att granska frågan om gränskontroll och tredje land under år 1995.

EG-länderna

I *EG-länderna* är syftet med direktiven om husdjursavel att genom harmonisering av regleringen undanröja hindren för handeln med avelsdjur samt att på detta sätt främja husdjursaveln och därigenom även husdjursskötseln. Direktiven innehåller bestämmelser om godkännande av djur för avel, om stambokföring och om härstamningsbevis som utfärdas för avelsdjur. Stamböcker får föras bara av officiellt godkända avelsorganisationer och av myndigheter. Den verksamhet som idkas av stambokförare, seminestationer och sådana inrättningar som utför embryotransplantationer skall stå under myndighetsövervakning. Handeln med avelsdjur och med deras könsceller och embryon får inte inom gemenskapen hindras på avelsmässiga grunder. Direktiven innehåller också bestämmelser om avgörande av meningskiljaktigheter rörande tolkningen av avelskra-ven.

Det är praxis i EG-länderna, utom i Grekland, att stamböckerna över husdjur förs av de organisationer och företag som bedriver avelsverksamhet. Direktiven om nötkreatur trädde i kraft i medlemsländerna vid ingången av år 1989. Direktiven om svin, får och getter skulle träda i kraft vid ingången av år 1991. Spanien och Portugal har i fråga om svin erhållit övergångstid till slutet av 1992. I handeln med andra renrasiga djur som är införda i en stambok som förs av ett officiellt godkänt samfund har EG-länderna sedan ingången av år 1992 varit tvungna att iakttä en princip enligt vilken den interna handeln inom gemenskapen inte får begränsas. Dyliska djur får inte heller införas från ett tredje land på villkor som är gynnsammare än de som iakttas vid intern handel inom gemenskapen.

I *Danmark* har EG:s rättsakter trätt i kraft

genom beslut av lantbruksministeriet. Besluten har utfärdats med stöd av lagen om handel med husdjur m.m. (Lov om omsætning af husdyr m.m., nr 209 23.5.1979). Besluten gäller renrasiga avelsdjur av nötkreatur, renrasiga avelssvin och hybridavelssvin samt renrasiga avelsfår och avelsgetter (nr 154 — 156 14.3.1991). Lantbruksministeriet övervakar iakttagandet av besluten och beslutar om godkännande av de avelsorganisationer som för stamböcker.

Innehållet i lantbruksministeriets beslut utgörs av bestämmelser i EG:s rättsakter. Dessutom har föreskrifter meddelats om de organisationer som för stamböcker. En organisation får inte fordra att ägaren till ett djur som skall införas i en stambok är medlem i organisationen. I samband med stambokföringen får inga extra avgifter uppbäras hos djurägare som inte är medlemmar i organisationen. Om ett djur redan är infört i en stambok i ett annat EG-land, får inte heller extra avgifter uppbäras för att djuret antecknas i en stambok. Om ett avelsdjur av nötkreatur införs från ett tredje land som inte hör till EG, skall det åtföljas av ett härstamningsbevis som utfärdats av en officiellt godkänd avelsorganisation och som utvisar att djuret är stambokfört i ett tredje land.

Sverige och Norge

I *Sverige* gäller lagen om kontroll av husdjur m.m. (SFS 1985:342). Syftet med lagen är att främja produktionen av de produkter som fås av djur och djurens lämplighet för sådan avel som bedrivs i form av näringsverksamhet samt att förebygga djursjukdomar. Med husdjur avses djur som människan har i sin vård. Med stöd av lagen har getts en förordning om kontroll av husdjur m.m. (SFS 1985:343). Enligt förordningen behövs för seminering och embryotransplantationer tillstånd av Statens jordbruksverk.

Jordbruksverket har meddelat föreskrifter om embryotransplantationer, om värdering av galtar, om seminering av nötkreatur, svin, får och getter, om seminering av rävar och hundar samt om officiell kontroll av värphöns och mjölkproducerande får. Den officiella kontrollen omfattar i allmänhet identifiering av djuret, utredning av härstamningen, produktions- och hälsokontroll, avkommebedömning och be-

stämning av det genetiska värdet. Jordbruksverket har gett avelsorganisationerna i uppdrag att ordna kontrollen. Kontrollen av nötkreatur, svin och getter sköts av samma organisation. Organisationernas verksamhet övervakas förutom av jordbruksverket även av länsstyrelsen.

I Norge gäller en lag om seminering av husdjur (Lov om kunstig sædöverføring mellom husdyr 28.7.1952, nr 4). Vid seminering får användas bara sperma som kommer från en seminestation som godkänts eller befullmäktigats av lantbruksdepartementet. Lagen gäller inte forskningsanstalter. Det är förbjudet att överlåta sperma för annan användning än sådan som lagen avser. En seminestation får inte för seminverksamhet använda djur vilkas arvsfaktorer bedöms vara skadliga. Lantbruksdepartementet kan meddela närmare föreskrifter om verkställigheten av lagen och om kontrollen av seminverksamheten samt uppställa behövliga villkor för godkännandet av seminestationer.

Sverige och Norge har i EES-avtalet på samma sätt som Finland förbundit sig att i sin lagstiftning ta in de EG-direktiv om husdjursavel som fogats till avtalet. Sveriges och Norges lagstiftning kommer sålunda att ändras i samband med att avtalet träder i kraft.

2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

2.1. Målen och medel för att nå dem

Syftet med propositionen är att harmonisera Finlands lagstiftning om husdjursavel och om införsel av husdjur i enlighet med EG:s direktiv och beslut om husdjursavel. Harmoniseringen förutsätter att stadgandena om avelsverksamhet som gäller husdjur och om husdjursimport ändras. Semineringenslagen måste upphävas och ersättas med en lag om husdjursavel, som täcker förädling, seminering och embryotransplantationer i fråga om husdjur. Lagen om införsel av vissa husdjur måste ändras så, att införseln av avelsmaterial från stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet frisläpps i enlighet med vad som bestäms i EES-avtalet.

2.2. De viktigaste förslagen

I propositionen föreslås att en lag om hus-

djursavel stiftas. Lagen skall tillämpas på avelsverksamhet i fråga om husdjur samt på hantering av, handel med, införsel och utförsel av avelsmaterial av dessa djur. I fråga om sällskapsdjur skall lagen likväl gälla bara seminverksamhet. De djurarter som hör till lagens tillämpningsområde skall definieras särskilt i närmare föreskrifter om stamböcker, om seminering och embryotransplantationer samt om införsel och utförsel. Föreskrifterna skall meddelas av jord- och skogsbruksministeriet.

Stamböcker över de viktigaste produktionsdjuren skall få föras bara av samfund som med godkännande av ministeriet bedriver avelsverksamhet. Ministeriet skall bestämma om förutsättningarna för godkännande av stambokförare och skall även meddela allmänna föreskrifter om stamböcker och om identifiering och bedömning av djur. Innehållet i föreskrifterna skall motsvara bestämmelserna i EG-direktiven. En förutsättning för godkännande av en stambokförare skall vara att avelsmålen och grunderna för stamboken anges i samfundets stadgar. Dessutom bör samfundet ha tillgång till ett tillräckligt stort antal djur för genomförande av avelsprogram. Tidigare har inga liknande stadganden eller bestämmelser utfärdats om stamböcker över husdjur.

För konstgjord förökning av djur krävs enligt den föreslagna lagen jord- och skogsbruksministeriets tillstånd. Med konstgjord förökning avses seminering samt samling, hantering och överföring av embryon och könsceller. Enligt gällande semineringenslag krävs tillstånd bara för seminverksamhet och tillståndssystemet måste därför utvidgas i detta hänseende. Tillstånd kommer dock inte att behövas för seminering som djurens ägare själv utför, om bara de egna djurens sperma används. Förslaget motsvarar i detta avseende vad som stadgas i gällande semineringenslag. Jord- och skogsbruksministeriet skall likväl i fråga om någon bestämd djurart kunna bestämma att tillstånd behövs för seminverksamhet även i dylika fall. I sådan verksamhet som är beroende av tillstånd skall de föreskrifter iakttas som jord- och skogsbruksministeriet meddelar om djurens förädlingsnivå, personalens yrkeskunskap och lokalerna samt om bekämpande av djursjukdomar och om kvaliteten på könsceller och embryon.

För införsel av produktionsdjur och deras embryon, könsceller och avelsågg krävs enligt förslaget i regel tillstånd av jord- och skogs-

bruksministeriet, på samma sätt som nu. Införseln från stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet skall likväl inte längre vara beroende av tillstånd i sådana fall som ministeriet bestämmer. EES-avtalet förutsätter att införseln av avelsdjur av nötkreatur, svin, getter och får samt deras embryon och könsceller släpps fri, om inte annat följer av stadgandena om djursjukdomar. För införseln av avelsdjur skall emellertid enligt förslaget kvoter vid behov kunna fastställas på produktionspolitiska grunder. Utförsel av avelsmaterial via Finland från ett land utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet till ett land inom samarbetsområdet skall förutsätta att varan uppfyller destinationslandets importkrav. Stadganden om införsel och utförsel av avelsmaterial skall ingå i lagen om husdjursavel. Lagen om införsel av vissa husdjur skall enligt förslaget gälla bara införsel för andra ändamål än avelsverksamhet, t.ex. införsel av slakt- och produktionsdjur.

I handeln med avelsmaterial av de viktigaste produktionsdjuren skall till köparen lämnas ett härstamningsbevis, som skall innehålla uppgifter om djurets härstamning, genetiska värde och identifiering. Beviset skall vara utfärdat av stambokföraren eller av en myndighet. Ett bevis som utfärdats i en annan stat skall kunna anses giltigt också i Finland.

3. Propositionens verkningar

3.1. Ekonomiska verkningar

För näringsverksamhetens del innebär propositionen att regleringen och övervakningen av husdjursaveln ökar. Tidigare har det inte funnits några motsvarande stadganden om stamböcker, härstamningsbevis och embryo-transplantationer i fråga om husdjur. Den avelsverksamhet som gäller de viktigaste husdjuren motsvarar dock i praktiken i allmänhet vad som bestäms i de EG-rättsakter som kommer att träda i kraft genom lagen och genom föreskrifter som meddelas med stöd av den. Å andra sidan kommer regleringen på avelsmässiga grunder av införseln av avelsmaterial att minska. EES-avtalet förutsätter att införseltillstånden slopas för avelsdjur av nötkreatur samt för avelssvin, avelsgetter och avelsfår. Enligt de direktiv som hör till avtalet får införseln av bl.a. hybridsvin inte begränsas

på avelsmässiga grunder. Frisläppandet av den internationella handeln kan leda till att nya företag och företag av ny typ, t.ex. multinationella bolag som producerar hybridsvin, träder in på den finska marknaden. Om de multinationella företagens verksamhet i Finland blir omfattande, kan verksamhetsbetingelserna för den inhemska svinaveln försvagas. De multinationella företagen har möjlighet att prissätta sina produkter under det nuvarande inhemska marknadspriset och att marknadsföra dem kraftigare. Den även internationellt erkända höga kvaliteten på finska avelssvin räcker eventuellt i ett sådant läge inte till för att säkerställa deras konkurrenskraft.

För statshushållningens del har propositionen inga väsentliga verkningar. Avsikten är att för prestationer enligt lagen om husdjursavel till staten uppbära avgifter, vilkas storlek med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92) i allmänhet bestäms utgående från prestationens självkostnadsvärde. Antalet prestationer kommer att vara ungefär 200 tillstånd för högst fem år, och kostnaderna för dem obetydliga. För tillsynsuppgifter skall det vara möjligt att betala arvoden och kostnadsersättningar till sådana instanser utanför statsförvaltningen som biträder myndigheterna. Tillsynsuppgifter som medför dylika utgifter för stater beräknas åtminstone under de närmaste åren förekomma bara i ringa omfattning.

3.2. Verkningar i fråga om organisation och personal

Med stöd av lagen om landsbygdsnäringsförvaltningen (1199/92) och annan lagstiftning som gäller landsbygdsnäringsförvaltningen (1200—1205/92) indrogs jordbruksstyrelsen vid ingången av år 1993. De av jordbruksstyrelsens uppgifter som gäller husdjursavel, bl.a. statsbidraget till avelsorganisationerna, har överförts på jord- och skogsbruksministeriet, närmast på avdelningen för utvecklande av landsbygden. Den förvaltning som är underställd ministeriet omfattar landsbygdsnäringsdistrikten, kontrollcentralen för växtproduktion samt anstalten för veterinärmedicin och livsmedel. Namnet på ministeriets veterinäravdelning har ändrats till veterinär- och livsmedelsavdelningen.

Verkställigheten av lagen om husdjursavel skall enligt förslaget ankomma på jord- och skogsbruksministeriet. Uppgifterna i samband

med verkställigheten, t.ex. godkännandet av stambokförare enligt 4 §, kommer att ha en riksomfattande och styrande effekt på hela husdjursavelsverksamheten. Det är motiverat att verkställigheten sköts centraliserat vid ministeriet även av den orsaken att det reglerings-system som skall tillämpas delvis är helt nytt. En centralisering förespråkas även av att det antal enskilda fall som kommer till behandling är obetydligt. Under de närmaste åren beräknas att bara ett litet antal ansökningar om godkännande av stambokförare kommer att behandlas. Antalet tillstånd för konstgjord förökning av husdjur kommer under de närmaste åren att minska i en utsträckning som är väsentlig med tanke på behandlingen av tillstånden, eftersom giltighetstiden för tillstånden förlängs från ett år, som nu är praxis, till högst fem år.

Genom verkställigheten av lagen om husdjursavel beräknas jord- och skogsbruksministeriets uppgifter i det första skedet öka med högst ett årsverke och sedan verksamheten stabiliserats med ungefär ett halvt årsverke. Avsikten är att skötseln av uppgifterna skall ordnas i samband med omorganiseringen av landsbygdsnäringförvaltningen utan att det totala antalet anställda inom förvaltningsområdet ökar.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid jord- och skogsbruksministeriet i en arbetsgrupp bestående av sakkunniga, som representerat ministeriets lantbruksavdelning och veterinäravdelning, jordbruksstyrelsen, Andelslaget Husdjursavelscentralen FABA, Finlands Husdjursavelsandelslag och lantbruksproducenterna. Utlåtanden om arbetsgruppens utkast har avgetts av utrikesministeriet, finansministeriet, handels- och industriministeriet, tullstyrelsen, jordbruksstyrelsen, lantbrukets forskningscentral, Helsingfors universitet, Kuopio universitet, Veterinärmedicinska högskolan, Andelslaget Avelstjänst, Osuuskunta Sisämaan Jalostus, Osuuskunta Polarjalostus, Osuuskunta Pohjanmaan Jalostuskeskus, Andelslaget Östavel, Finlands Biodlares Förbund FBF r.f., Suomen Kennelliitto — Finska Kennelklubben r.y., Suomen Rotukissayhdistysten Keskusliitto SRK r.y., Maaseutukeskusten Liitto r.y., Svenska lantbrukssällskapens förbund r.f., Maa- ja metsä-

taloustuottajain Keskusliitto MTK r.y., Finlands Veterinärförbund r.f., Neuvonta- ja Palvelualojen Toimihenkilöliitto NPTL r.y. och Livsmedelsindustriförbundet. Arbetsgruppen har fortsatt beredningen av förslagen utgående från utlåtandena.

Arbetsgruppen hade i sitt utkast föreslagit att sällskapsdjur, som hör till tillämpningsområdet för gällande semineringslag, skulle lämnas utanför tillämpningsområdet för lagen om husdjursavel. Dessutom föreslog arbetsgruppen att tillstånd till seminering och embryotransplantationer i fråga om produktionsdjur inte skulle behövas om verksamheten sker i liten skala och inte bedrivs yrkesmässigt. De föreskrifter som med stöd av lagen skall meddelas bl.a. om verksamhetsidkarens yrkeskunskap, om lokalerna och om djurens förädlingsnivå skulle ha gällt bara sådan verksamhet som är beroende av tillstånd.

I sina utlåtanden ansåg högskolorna, seminandelslagen, jordbruksförvaltningen och fackorganisationerna att semineringen av produktionsdjur i större utsträckning än vad som föreslagits borde vara beroende av tillstånd. En del av högskolorna och Finlands Veterinärförbund ansåg det dessutom vara viktigt att stadgandena om seminering i lagen om husdjursavel även skulle tillämpas på sällskapsdjur. Motiveringen till bägge förslagen var att tillsyn över seminverksamheten behövs med tanke på djurens hälsa och förädlingsnivå samt med tanke på djurskyddet. Särskilt viktigt ansågs i detta sammanhang en reglering av de personers yrkeskunskap som utför seminering. Allmänt taget ansåg remissinstanserna att den föreslagna lagstiftningen behövs.

I det skedet av beredningen hade det i samband med revideringen av djurskyddslagen blivit klart att man med stöd av djurskyddsstadgandena åtminstone inte innan den föreslagna lagen om husdjursavel trätt i kraft skulle kunna meddela föreskrifter om behövlig yrkeskunskap i seminverksamhet som gäller sällskapsdjur. Dessutom hade man vid beredningen av verkställigheten av EES-avtalets bestämmelser om djursjukdomar märkt att EG:s rättsregler förutsätter att den tillsyn som veterinärmyndigheterna utövar skall täcka sådan seminverksamhet i fråga om de viktigaste produktionsdjuren vid vilken används sperma som skaffats utanför produktionsenheten.

På grund av utlåtandena och de andra utredningar som nämns kom arbetsgruppen i

sitt förslag till lag om husdjursavel till att tillstånd inte skall krävas för seminverksamhet, om ägaren eller innehavaren av djur själv seminerar djur med sperma från handjur som han äger eller innehar. Enligt förslaget skall dock jord- och skogsbruksministeriet kunna bestämma i fråga om vissa djurarter att tillstånd behövs också för dylik seminverksamhet. Sålunda kommer den seminverksamhet som avses i lagen om husdjursavel och i stadgandena om djursjukdomar och som är underkastad myndighetstillsyn i allmänhet att vara begränsad på samma sätt. Dessutom har arbetsgruppen ändrat sitt förslag så att stadgandena om seminering skall tillämpas även på sällskapsdjur. De justeringar av teknisk natur som föreslagits i utlåtandena har även beaktats i propositionen.

5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

5.1. Samband med andra propositioner

Propositionen har samband med regeringens proposition med förslag till godkännande av vissa bestämmelser i de avtal som gäller upprättandet av Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (RP 95/1992 rd), dvs. EES-avtalet. Den nämnda propositionen godkändes i riksdagen den 27 oktober 1992. Genom de föreslagna lagarna kommer Finlands lagstiftning om husdjursavel att harmoniseras i enlighet med EG:s motsvarande rättsregler. Lagarna avses träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning, och som tidigast är densamma som tidpunkten för EES-avtalets ikraftträdande och senast infaller sex månader efter avtalets ikraftträdande. I bilaga I till EES-avtalet hänvisas till de direktiv och beslut som nämns i denna proposition. En separat proposition, som kompletterar den nämnda propositionen, har avlåtits till riksdagen om godkännande av vissa bestämmelser i den nämnda bilagan (RP 217/1992 rd.).

Enligt propositionen upphäver den nya lagen om husdjursavel gällande lag om utövande av seminering av husdjur, som gäller bl.a. seminering av hästar. Lagen om husdjursavel skall inte tillämpas på hästar, utan en särskild lag skall ges om avel, handel och tävlingsverksamhet som gäller hästdjur. Om dessa frågor

kommer regeringen senare att avlåta en proposition till riksdagen med förslag till hästhushållningslag.

5.2. Samband med internationella fördrag

Propositionen har samband med EES-avtalets ikraftträdande. Avtalet innehåller åtta EG-direktiv och beslut om husdjursavel jämte ändringar. Dessutom ingår i avtalet 16 sådana andra direktiv och beslut som gäller husdjursavel, genom vilka närmare bestämmelser utfärdats om tillämpningen och verkställigheten av de förstnämnda direktiven. I EES-avtalet finns direktiven och besluten om husdjursavel uppräknade i bilaga I till avtalet.

Rådets direktiv om renrasiga avelsdjur av nötkreatur (77/504/EEG), om avelsmässiga normer för avelssvin (88/661/EEG) och om renrasiga avelsfår och avelsgetter (89/361/EEG) gäller handel med djur som anges i direktiven samt handel med deras könsceller och embryon. I direktiven definieras också stamböcker och motsvarande register över hybridsvin. Enligt direktiven får staterna inte på husdjursavelsmässiga grunder begränsa handeln med sådant avelsmaterial som anges i direktiven eller upprättandet av stamböcker eller register enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av direktiven eller begränsa det officiella godkännandet av de samfund som för stamböcker eller register. En stat kan fordra att härstamningsbevis används inom handeln med avelsmaterial. Närmare bestämmelser om härstamningsbevisen ingår i sådana beslut som EG-kommissionen utfärdat med stöd av direktiven.

Rådets direktiv om godkännande för avel av renrasiga avelsdjur av nötkreatur (87/328/EEG), om godkännande av renrasiga avelssvin för avel (90/118/EEG) och om godkännande av hybridavelssvin för avel (90/119/EEG) samt kommissionens beslut om villkor för godkännande för användning av deras sperma, ägg eller embryon (90/257/EEG) gäller de förutsättningar enligt vilka de djur väljs som skall användas för avelsverksamhet. Staterna får inte på husdjursavelsmässiga grunder begränsa användningen av djur för avelsändamål, om djuret uppfyller de stadgade kraven. Djurens möjligheter att genomgå de test som används vid bestämningen av avelsvärdet får inte heller begränsas utan orsak. I direktiven bestäms om ett förfä-

rande för behandling av meningsskiljaktigheter när avelsvärdet bestäms. Staterna skall dessutom sörja för att samlandet, hanteringen och lagringen av könsceller och embryon av djur kan ske bara i en officiellt godkänd inrättning eller bara av officiellt godkänd personal.

Genom rådets direktiv om krav beträffande avel och härstamning vid marknadsföring av renrasiga djur samt om ändring av direktiv 77/504/EEG och 90/425/EEG (91/174/EEG) har till tillämpningsområdet för det ovan nämnda direktivet om renrasiga avelsdjur av nötkreatur fogats buffel. I direktivet bestäms dessutom om de principer som skall iakttas vid handeln med

alla renrasiga djur. Med renrasiga djur avses djur vilkas handel inte ännu reglerats genom EG:s detaljerade rättsregler om husdjursavel och som antecknats i en stambok som förs av ett officiellt godkänt samfund. Till dess att närmare stadganden om handeln med renrasiga djur godkänns inom EG, skall de allmänna principerna i fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen (Romfördraget) iakttas. Dessutom skall tillses att vid import från tredje land inte får tillämpas lindrigare bestämmelser än i fråga om handel inom gemenskapen.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslagen

1.1. Lag om husdjursavel

1 kap. Allmänna stadganden

1 §. *Mål.* Inom den husdjursavel som ansluter sig till husdjursproduktionen främjas djurens nedärvda anlag att i rikt mått och med en god verkningsgrad producera högklassiga produkter. Vid aveln strävar man sålunda efter att jämka samman människans behov och de egenskaper som har samband med djurens anlagstyp. Människans behov förändras hela tiden i detta avseende, och därför kan avelsarbetet aldrig anses vara slutfört. Avelsresultaten gagnar producenterna, konsumenterna och livsmedelsindustrin. Den stegring av produktiviteten som åstadkoms genom avel på behörigt sätt är en form av produktionseffektivitet som är gynnsam med tanke på djurens välbefinnande och miljön.

I fråga om både produktionsdjur och sällskapsdjur kan avel lyckas på lång sikt bara om man på lämpligt sätt sörjer för djurens hälsa och för skötseln och behandlingen av dem. Inom avelsverksamheten har hälso- och välbefinnandesynpunkter samband å ena sidan med genetiska sjukdomar och defekter samt å andra sidan med seminering och embryotransplantationer. I synnerhet de sistnämnda åtgärderna förutsätter därför yrkeskunskap, hygieniska lo-

kaler och sådana metoder som hindrar spridning av djursjukdomar.

2 §. *Tillämpningsområde.* Med husdjur avses i det allmänna språkbruket djur som människan föder upp av nyttoskäl eller håller för nöjes skull. I gällande semineringslag stadgas om tillsyn över seminering av husdjur, och lagens tillämpningsområde har ansetts omfatta seminering av såväl gagndjur som sällskapsdjur. I lagen om införsel av vissa husdjur avses med husdjur nötkreatur, svin, får, getter, fjäderfä, bin och farmpälstdjur.

Det föreslås att lagen i dess helhet tillämpas på husdjursproduktion, varmed avses uppfödning av gagndjur i form av såväl traditionellt gårdsbruk som nyare näringsfång, t.ex. pälstdjursuppfödning. Dessutom skall lagen gälla seminverksamhet i fråga om djur som används som sällskapsdjur, såsom hundar och katter.

Det föreslås att hästar och andra hästdjur helt lämnas utanför lagens tillämpningsområde. Stadganden om hästdjursavelsverksamhet och om införsel av hästar föreslås ingå i en särskild lag. En proposition om detta kommer senare att föreläggas riksdagen. Lagen skall inte heller gälla avelsverksamhet med fjäderfä, men den skall vid behov kunna tillämpas på konstgjord förökning och införsel av fjäderfä. Med stöd av lagen om fjäderfäavel samt kläckning, uppfödning, försäljning och förmedling av ungar av fjäderfä har getts en förordning med samma namn samt jord- och skogsbruksministeriets beslut om de krav och villkor beträffande

sanitet och hygien som bör ställas på inrättningar, vilka bedriver fjäderfäavel, maskinell ruvning samt uppfödning, försäljning och förmedling av ungar av fjäderfä samt beträffande djurens hälsa och förädlingsnivå. Stadgandena och bestämmelserna gäller bl.a. handeln med avelshöns och de krav som skall ställas på förädlingsnivån vid förädlingshönserier. Den föreslagna lagen skall tillämpas närmast bara på införsel av avelsdjur eller genetiska linjer av fjäderfä samt deras avelsägg.

Alla de praktiska åtgärder som syftar till de mål för avelsverksamheten som angetts ovan i samband med 1 §, är sådan avelsverksamhet som hör till lagens tillämpningsområde. Avelsverksamhet omfattar stambokföring, mätning av djurens egenskaper och urval av djur för avläsning. Dessa frågor regleras i 4 §. Konstgjord förökning av djur genom överföring av embryon eller äggceller eller genom seminering är också i allmänhet avelsverksamhet. Konstgjord förökning regleras i 6 §. Nära samband med avelsverksamhet har även handeln med avelsdjur och deras embryon, äggceller eller sperma samt avelsägg av fjäderfä. I 7—9 §§ stadgas om detta.

Syftet med avelsverksamhet, dvs. utvecklandet av djurens ärftligt betingade egenskaper, förutsätter att avelsdjuren väljs bland en tillräckligt stor samling djur. Man har fått tillgång till ett tillräckligt stort antal djur genom att grunda avelsorganisationer, varvid urvalet av avelsdjur förrättas bland medlemmarnas djur. De ovan beskrivna uppgifterna i samband med avelsverksamhet är dessutom typiska verksamhetsformer för avelsorganisationer. Av de instanser som bedriver avelsverksamhet är det närmast avelsorganisationerna som kommer att höra till lagens tillämpningsområde. Enskilda boskapsägare kommer sålunda i allmänhet inte att betraktas som idkare av avelsverksamhet enligt den föreslagna lagen.

3 §. *Förhållande till annan lagstiftning.* På husdjursavelsverksamhet tillämpas flera redan gällande lagar. För tydlighetens skull föreslås att i paragrafen tas in en förteckning över sådana författningar som har nära samband med lagens tillämpningsområde och som alljämt skall tillämpas utan hinder av den föreslagna lagen.

Enligt förslaget skall lagen tillämpas subsidiärt i förhållande till lagen om djursjukdomar (55/80). Detta betyder, t.ex. i fråga om påföljderna för brott mot lagen, att påföljderna för

ett förfarande inom avelsverksamhet som strider mot lagen om djursjukdomar bestäms enligt lagen om djursjukdomar. De påföljder som anges i den föreslagna lagen skall tillämpas i fråga om en överträdelse av bara denna lag. I samband med införsel av djur skall likaså myndigheternas tvångsmedel bestämmas så, att ett förfarande enligt lagen om djursjukdomar kommer i främsta rummet.

Genom lagen avser man inte heller att ändra stadgandena om djurskydd. Nedan föreslås att lagen om införsel av vissa husdjur ändras så, att den skall tillämpas bara på husdjur som importerats för annat ändamål än för avelsverksamhet eller konstgjord förökning. I 8 § i den föreslagna lagen stadgas om införsel av avelsdjur.

2 kap. Avelsverksamhet

4 §. *Ordnanande av avelsverksamhet.* I paragrafen föreslås stadganden om stambokföring och om metoder för bedömning och identifiering av produktionsdjur på ett sådant sätt att ordnandet av verksamheten och tillsynen över den motsvarar de krav som skall iakttas inom EG. Det har inte förut funnits stadganden om dessa frågor. De viktigaste av de stamböcker som för närvarande förs av husdjursavelorganisationer uppfyller i praktiken EG:s krav.

Det föreslås att godkännandet av stambokförare och tillsynen över verksamheten skall ankomma på jord- och skogsbruksministeriet. Ministeriet skall godkänna en stambokförare som uppfyller de allmänna kraven i lagen och sådana närmare krav som ministeriet bestämt. Ministeriets föreskrifter skall publiceras i förskott innan beslut om godkännande fattas.

Avsikten är att jord- och skogsbruksministeriets föreskrifter om förutsättningarna för godkännande av stambokförare skall stämma överens med EG:s bestämmelser. Enligt förslaget skall ministeriet också meddela närmare föreskrifter om stambokföring samt om metoderna för bedömning och identifiering av djur. Avsikten är att genom föreskrifterna meddela allmänna normer för ordnandet av stambokförarnas verksamhet så, att verksamheten uppfyller EG:s krav och att verksamhetens tillförlitlighet vid behov kan övervakas. T.ex. om bedömningsmetoderna skall det vara möjligt att meddela föreskrifter, enligt vilka testar-

rangemangen samt grunderna för och resultaten av bedömningen skall kunna kontrolleras i efterskott.

Inom EG bestäms om stambokföring för husdjur och om godkännande av stambokförare i de till EES-avtalet hörande direktiven om renrasiga avelsdjur av nötkreatur, om avelsmässiga normer för avelssvin och om renrasiga avelsfår och avelsgetter samt i sådana beslut som kommissionen fattat med stöd av direktiven. Enligt direktiven får en stambok föras bara av en myndighet eller av en avelsorganisation som godkänts av myndigheterna. Register över hybridsvin får också föras av privata företag som godkänts för ändamålet.

Enligt direktiven skall en stambokförare söka godkännande i den stat där dess huvudsakliga verksamhetsställe är beläget. Förutsättningar för godkännande är att sökanden äger rättsförmåga, bedriver effektiv verksamhet och har ett tillräckligt djurbestand för att genomföra ett program för förbättrande eller bevarande av rasen. En stambokförare skall dessutom ha stadgar, som innehåller avelsmålen, definitioner av rasens särdrag, stambokens klassificering, system för utnyttjande av uppgifterna om identifiering av djuren och om avkastningen samt i synnerhet den principen att ingen inbördes diskriminering av medlemmarna skall få förekomma.

Staten skall godkänna en stambokförare som uppfyller kraven i direktiven. Godkännande kan dock förvägras, om en eller flera organisationer redan har godkänts i staten för samma ras och om godkännandet av en ny organisation skulle äventyra bevarandet av en förefintlig ras eller ett avelsprogram som genomförs av en tidigare godkänd organisation. Ett godkännande skall alltid återkallas, om stambokföraren inte längre varaktigt uppfyller villkoren för godkännande.

5 §. *Diskrimineringsförbud.* Syftet med de EG-direktiv om husdjursavel som hör till EES-avtalet är att undanröja sådana hinder för handeln med avelsdjur som beror på att avelsmålen, villkoren för registrering i stambok, rasdefinitionerna och normerna varierar i olika länder. I direktiven ingår därför flera bestämmelser, enligt vilka det är förbjudet att begränsa avelsverksamhet på andra grunder än sådana avelsmässiga grunder som anges i direktiven.

Direktiven förpliktar staterna att sörja för att det inte finns hinder för att sådana djur som

uppfyller kraven i direktiven samt embryon och könsceller av dessa djur används för avelsverksamhet, om inte annat följer av stadgandena om djursjukdomar. T.ex. sådana nationella föreskrifter som gynnar statens eget djurbestand är förbjudna. Direktiven innehåller motsvarande förpliktelser även för dem som bedriver avelsverksamhet. En stambokförare som godkänts av myndigheterna får inte motsätta sig att djur som härstammar från eller stambokförts i en annan stat godkänns för införande i stambokförarens stambok, om djuren uppfyller villkoren i direktiven. Ett djur som härstammar från en annan stat skall införas i den stamboksklass vars villkor den uppfyller.

I syfte att verkställa de diskrimineringsförbud som framgår av direktiven föreslås i paragrafen ett stadgande, enligt vilket användningen av ett djur för avelsverksamhet inte får begränsas på någon annan grund än på grundval av djurets härstamning och genetiska värde. Paragrafen skall tillämpas bara på produktionsdjur. I 15 § stadgas om straff för brott mot förbudet.

Syftet med förbudet är att styra beslutsfattandet i samband med avelsverksamheten så, att de mål som uppställts i direktiven nås. Förbudet avses gälla alla instanser som är verksamma inom avel, dvs. i praktiken närmast de personer som är verkställande myndigheter och de som är anställda hos avelsorganisationerna. För myndigheternas del hindrar förbudet inte att andra stadganden i den föreslagna lagen verkställs, t.ex. stadgandena om införsel i 8 §. Avelsorganisationernas verksamhet kommer att bedömas som helhet även i samband med tillsynen enligt 4 § över de samfund som för stamböcker.

3 kap. Konstgjord förökning av djur

6 §. *Tillstånd.* I paragrafen föreslås stadganden om konstgjord förökning av såväl produktionsdjur som sällskapsdjur och om tillsynen över denna verksamhet. Med konstgjord förökning avses samlande och hantering av embryon, sperma och äggceller, seminering samt överföring av embryon och äggceller från ett djur till ett annat. Hanteringen av embryon och könsceller består vanligen av att de undersöks, förpackas och lagras. Konstgjord förökning utgör i praktiken en väsentlig del av avelsverksamheten, fastän det i enskilda fall kan anses

att den konstgjorda förökningen inte har några direkta avelsmål. Lagen avses dock gälla konstgjord förökning oberoende av ändamålet med förökningen.

Enligt förslaget skall tillstånd fordras för konstgjord förökning av de djurarter som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer. Syftet med tillståndssystemet är att säkerställa djurens välbefinnande och den avelsmässiga nivån på verksamheten. Den avelsmässiga nivån är av stor ekonomisk betydelse för såväl den enskilda boskapsägaren som hela landets djurbestand. Semineringen omfattar t.ex. numera praktiskt taget alla kor. Tillståndssystemet har som tillsynsметод visat sig vara nödvändigt och effektivt vid verkställigheten av semineringslagen.

De direktiv som hör till EES-avtalet förutsätter att ett tillståndssystem eller ett tillsynssystem med motsvarande verkan används vid tillsynen över handeln med avelsmaterial av nötkreatur, svin, getter och får. Enligt direktiven får embryon och könsceller av dessa djurarter samlas, hanteras och lagras bara vid en seminestation som godkänts av myndigheterna eller av personal som godkänts av myndigheterna. Dessutom är avsikten att tillståndssystemet vid behov skall tillämpas även på andra djurarter i fråga om vilka konstgjord förökning bedrivs i större utsträckning än i forsknings- och experimentsyfte. De former av konstgjord förökning som är vanligast i Finland är semineri- ning av nötkreatur, svin, rävar och hundar samt transplantation av embryon av nötkreatur.

Enligt gällande semineringslag behövs tillstånd bara för seminverksamhet, som när lagen stiftades var den enda formen av konstgjord förökning. Lagens tillämpningsområde och den verksamhet som omfattas av tillståndssystemet utvidgas i detta avseende. De EG-direktiv om husdjursavel som hör till EES-avtalet förutsätter att inte bara semineri- ning utan också överföring av embryon och äggceller regleras.

Enligt förslaget skall tillstånd inte behövas för konstgjord förökning när djurens ägare seminerar sina egna djur med sperma av egna handjur. Med andra ord kommer tillstånd inte att behövas för semineri- ning som är begränsad till egen boskap eller annars egna djur, om inte sperma som skaffats annanstans ifrån används. Stadgandet motsvarar 4 § i gällande semineringslag. Enligt förslaget skall jord- och skogsbruksministeriet kunna bestämma att tillstånd

behövs även för semineri- ning av någon viss djurart, fastän sperma som skaffats annanstans ifrån inte skulle användas. Avsikten är att ministeriet med stöd av detta stadgande skall kunna bestämma om tillståndstvång för sådan seminverksamhet där det är vanligt att bara egna djur semineras och som det är motiverat att övervaka med tanke på djurens hälsa och välbefinnande. Dylik verksamhet är t.ex. semineri- ning av rävar inom den egna farmen. Denna verksamhet har även med stöd av gällande semineringslag ansetts vara beroende av tillstånd.

De detaljerade föreskrifter som jord- och skogsbruksministeriet eller ministeriets veterinär- och livsmedelsavdelning skall meddela med stöd av den föreslagna lagen kommer inte att tillämpas på sådan verksamhet för vilken tillstånd inte fordras. Föreskrifterna skall inte heller tillämpas på djurarter i fråga om vilka ministeriet inte med stöd av lagen har bestämt att tillstånd fordras för konstgjord förökning.

Enligt den föreslagna paragrafen skall tillstånd beviljas för en bestämd tid, som får vara högst fem år. Enligt nuvarande praxis har tillstånden till semineri- ning varit i kraft ett år i sänder. Avsikten med att förlänga tillståndspe- rioden är att underlätta förfarandet både för den som ansöker om tillstånd och för myndigheterna. Enligt förslaget skall jord- och skogsbruksministeriet bevilja tillstånd, om den verksamhet som ansökan avser uppfyller villkoren enligt ministeriets föreskrifter. Ministeriet skall alltså på förhand publicera de förutsättningar som måste föreligga för att tillstånd skall beviljas. Förutsättningarna skall gälla djurens förädlingsnivå, personalens yrkeskunskap och lokalerna samt kvaliteten på könsceller och embryon, bekämpande av djursjukdomar och ordnande av verksamhet i anslutning till detta. Dessutom skall ministeriet bestämma om förfarandet vid ansökan om tillstånd, t.ex. om att tillstånd skall sökas inom en viss tid när ny verksamhet inleds.

Ett bemyndigande att meddela föreskrifter om djurens förädlingsnivå ingår i gällande semineringsförordning. Semineringskommissionen har med stöd av förordningen godkänt en miniminivå för förädlingsvärdet av de handjur som används vid semineri- ning. I seminverksamheten skall enligt förordningen även annars iaktas de föreskrifter som semineringskommissionen vid behov meddelar. Det föreslås att de föreskrifter som jord- och skogsbruksministe-

riet meddelar skall vara av allmän natur och att det detaljerade urvalet av de djur som godkänns för konstgjord förökning skall skötas av dem som bedriver verksamheten och av avelsorganisationerna. När föreskrifter meddelas träder också de bestämmelser om saken i kraft som ingår i EG-direktiven. Enligt direktiven får en stat inte förbjuda användning av ett djur för konstgjord förökning, om djuret uppfyller de krav som ingår i direktiven.

I gällande semineringförordning stadgas också om den yrkeskunskap som fordras för seminverksamhet. Seminering får utföras bara av en veterinär eller av en person som erhållit utbildning i konstbefrukning. En seminestation skall övervakas av en veterinärmyndighet. Semineringskommissionen har meddelat föreskrifter om seminstationernas lokaler i de villkor som är förknippade med tillståndet till seminering. Villkoren har närmast gällt krav på hygien i lokalerna. Avsikten är att jord- och skogsbruksministeriet skall meddela föreskrifter som till största delen stämmer överens med gällande stadganden.

4 kap. Handel med avelsdjur

7 §. *Härstamningsbevis.* Paragrafen innehåller en förpliktelse att i handeln med avelsmaterial av produktionsdjur använda ett härstamningsbevis som lämnas till köparen. Syftet med stadgandet är att trygga köparens ställning i handeln med avelsmaterial. Enligt de direktiv som hör till EES-avtalet kan staterna fordra att ett härstamningsbevis, som i synnerhet skall innehålla avelsmässiga uppgifter, vid köp skall medfölja avelsmaterial. I vissa beslut som kommissionen utfärdat med stöd av direktiven anges det detaljerade innehållet i härstamningsbeviset för nötkreatur, svin, får och getter samt deras embryon och könsceller.

Härstamningsbevis skall enligt förslaget lämnas för djur, embryon, sperma, könsceller och avelsägg inte bara vid införsel utan också vid handel inom landet. Beviset skall vara utfärdat av stambokföraren eller av en myndighet. Jord- och skogsbruksministeriet skall meddela närmare föreskrifter om saken. Genom föreskrifterna träder EG:s bestämmelser om härstamningsbevis i kraft. Enligt bestämmelserna skall ett bevis som utfärdats i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet godkännas som härstamningsbevis. Avsikten är

att även ett motsvarande bevis som utfärdats i någon annan stat skall godkännas i enlighet med nuvarande praxis. Om flera djur, t.ex. höns eller hybridsvin, eller annat avelsmaterial, t.ex. spermasatser av samma djur, som hör till samma leverans har samma härstamningsuppgifter, skall även ett enda bevisdokument kunna godkännas.

8 §. *Införsel.* I paragrafen föreslås att stadgandena om införsel av produktionsdjur ändras så, att den föreslagna lagen om husdjursavel skall gälla införsel för avelsverksamhet och för konstgjord förökning av djur samt sådan införsel som hör till tillämpningsområdet för EES-avtalet. Lagen om införsel av vissa husdjur skall gälla införsel av djur för andra ändamål, t.ex. för husdjursproduktion eller som slaktdjur. Gällande lag om införsel av vissa husdjur gäller införsel av nötkreatur, svin, får, getter, fjäderfå, bin och farnpältdjur samt deras sperma och avelsägg oberoende av ändamålet med införseln.

Enligt 1 mom. skall jord- och skogsbruksministeriets tillstånd utverkas för införsel av levande avelsdjur och deras embryon, sperma, äggceller och avelsägg, på samma sätt som nu. Tillstånd behövas däremot inte för införsel av transitogods som förs till en annan stat. Ministeriet skall också bestämma de djurarter vars införsel är beroende av tillstånd. Avsikten är att tillståndstvånget i det närmaste skall gälla samma djurarter som gällande lag om införsel av vissa husdjur. På grund av den utveckling som ägt rum inom avelsverksamheten utsträcks tillämpningsområdet för importregleringen till att omfatta också äggceller och embryon.

En förutsättning för beviljande av införseltillstånd föreslås vara att införseln sker för avelsverksamhet eller för konstgjord förökning av djur och att den är ändamålsenlig med tanke på främjandet av avelsverksamheten. Jord- och skogsbruksministeriet skall meddela närmare föreskrifter om förutsättningarna för beviljande av tillstånd och om tillståndsförfarandet. I praktiken kan det anses att ändamålet med införsel är avelsverksamhet i de fall då djuret eller dess föräldrar är stambokförda i ursprungslandet och djuret också i Finland är avsett att stambokföras. På grund av sakens natur är det inte nödvändigt att utreda för vilket ändamål könsceller och embryon skall användas. Frågan om införselns ändamålsenlighet med tanke på främjandet av avelsverksamheten skall bedömas på basis av djurets

härstamning och genetiska värde. Avsikten är att ministeriet genom samma beslut såväl med stöd av den föreslagna lagen som med stöd av lagen om djursjukdomar skall meddela sökanden avgörandena i en fråga om införsel av avelsmaterial.

I 2 mom. föreslås stadganden om undantag som EES-avtalet förutsätter i fråga om systemet med införseltillstånd enligt 1 mom. Jord- och skogsbruksministeriet skall bemyndigas att bestämma i vilka fall tillstånd inte behövs för införsel från EES-stater. De direktiv om husdjursavel som hör till EES-avtalet gäller förädling av nötkreatur, svin, getter och får. Direktivet om nötkreatur tillämpas också på bufflar. I direktiven om svinavel betraktas som avelssvin inte bara renrasiga svin utan också sådana hybridsvin som är antecknade i ett register över hybridsvin som motsvarar en stambok. Enligt direktiven får en stat inte förbjuda, begränsa eller hindra handeln med avelsdjur av de nämnda djurarterna eller deras embryon och könsceller, om djuren eller djurmaterialet uppfyller de krav som ställs i direktiven. Enligt direktivet om krav beträffande avel och härstamning vid marknadsföring av renrasiga djur samt om ändring av direktiv 77/504/EEG och 90/425/EEG kommer motsvarande bestämmelser senare att tillämpas också på avelsdjur av andra djurarter.

Enligt EES-avtalet tillämpas inte EG-direktivens bestämmelser om relationer till tredje länder. På införsel från tredje land får likväldigt tillämpas gynnsammare bestämmelser än de som följer av tillämpningen av avtalet. Därigenom utgör EES-avtalet inte något hinder för tillämpning av tillståndssystemet enligt i 1 mom. på införsel till Finland från stater utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Tillstånd kommer att kunna fordras också för sådan införsel av en djurart som med stöd av 2 mom. kan ske fritt från Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

I 3 mom. föreslås att jord- och skogsbruksministeriet av produktionspolitiska skäl skall kunna fastställa årliga importkvoter för införseln av avelsdjur och avelsagg av fjäderfå. Avelsdjuren används inte bara för förädling, utan de är också produktionsdjur, varför en omfattande import av avelsdjur rätt snabbt kan inverka på produktionsmängderna eller produktionsstrukturen inom husdjurskötseln. Styrningen av husdjursproduktionen som helhet hör till jordbrukspolitiken, som EES-av-

talet inte gäller. Enligt artikel 8 i avtalet skall avtalet i regel tillämpas bara på de i artikeln nämnda varugrupperna som hör till systemet för harmoniserad varubeskrivning och kodifiering. Dessa grupper omfattar inte levande djur eller annat avelsmaterial. De importkvoter som eventuellt fastställs med stöd av momentet skall dock enligt principerna i avtalet gälla både sådana djur som utan tillstånd införs från EES-länder och sådan införsel från andra länder som sker med stöd av tillstånd. Kvoterna skall gälla bara djur och avelsagg, men inte embryon eller könsceller.

9 §. *Utförsel.* Det föreslås att i lagen tas in ett stadgande om avelsmaterial som förts in till Finland från ett land utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som förs vidare till en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. EES-avtalet gäller inte relationer till stater utanför samarbetsområdet i fråga om husdjursavel. Enligt avtalet skall dock vid handel mellan EFTA-stater eller mellan en EFTA-stat och EG de djur eller produkter som införs från eller helt eller delvis härstammar från ett tredje land uppfylla de bestämmelser om tredje land som gäller hos den avtalspart som är importland. Den avtalspart som är exportland skall sörja för att en behörig myndighet i vart och ett fall vidtar behövliga åtgärder för att säkerställa att dessa avtalsbestämmelser följs. Enligt avtalet skall saken granskas under år 1995.

Enligt förslaget skall jord- och skogsbruksministeriet meddela närmare föreskrifter om utförsel av avelsmaterial och om de orter där utförselkontroll företas. Avsikten är att föreskrifter skall meddelas närmast om de dokument och förfaranden med hjälp av vilka man kan säkerställa att avtalsbestämmelserna om utförsel iakttas.

5 kap. Tillsyn

10 §. *Myndigheter.* Det föreslås att jord- och skogsbruksministeriet skall utöva den allmänna tillsynen över husdjursaveln och över iakttagandet av lagen. Ministeriet skall även sköta uppgifterna i samband med verkställigheten av lagen, t.ex. beviljandet av tillstånd. Stadganden om detta ingår i de paragrafer som gäller uppgifterna. Dessutom skall ministeriet sköta sådan normgivning på lägre nivå än lag som innebär att det detaljerade innehållet i EG-

direktiven träder i kraft. En särskild normgivningsfullmakt ingår i varje paragraf som gäller innehållet i en norm.

I förslaget har den omorganisation av jordbruksförvaltningen beaktats som trädde i kraft den 1 januari 1993. Om saken stadgas i lagen om landsbygdsnäringsförvaltningen och i annan lagstiftning som gavs i samband med den. Jordbruksstyrelsen har indragits och de av dess uppgifter som gäller husdjursavel har överförts på jord- och skogsbruksministeriet, närmast på avdelningen för utvecklande av landsbygden. Namnet på ministeriets veterinäravdelning har ändrats till veterinär- och livsmedelsavdelningen.

Enligt förslaget skall jord- och skogsbruksministeriet för tillsynsuppgifter kunna anlita underställda myndigheter, såsom landsbygdsnäringsdistrikten och länsstyrelsernas länsveterinärer. Myndigheterna skall även kunna biträdas av landsbygdens rådgivningsorganisationer och de samfund som bedriver avelsverksamhet samt sådana personer som ministeriet befullmäktigat för uppgiften, såsom kommunalveterinärer eller privata veterinärer. Avsikten är att de underordnade tillsynsuppgifterna närmast skall bestå av insamling av data som behövs vid tillsynen.

I paragrafen föreslås dessutom stadganden om fullmakt för jord- och skogsbruksministeriet att förrätta kontroll som behövs för tillsynen samt om rätt för ministeriet att vid behov få handräckning av andra myndigheter, såsom polisen och tullverket. Det är fråga om både kontroll i samband med import och kontroll som den interna tillsynen förutsätter. Stadgandena skall tillämpas även när kontrollen förrättas av en person som biträder ministeriet och inte är anställd där.

Enligt EES-avtalet tillämpas inte EG:s bestämmelser om gränskontroll. I avtalet har Finland likväl, i syfte att underlätta handeln mellan staterna inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, förbundit sig att förenkla kontrollen och formaliteterna vid sina gränser. Gränskontrollen skall huvudsakligen företas genom granskning av dokument på ett sätt som orsakar så litet dröjsmål som möjligt. Den fysiska granskningen av varor skall ske i form av stickprov med undantag av situationer då något annat är motiverat. Dessutom erkänns giltigheten av kontroll som förrättats av en behörig myndighet i en annan stat inom sam-

arbetsområdet och dokument som denna myndighet utfärdar.

11 §. *Förbud*. I paragrafen stadgas om tillsynsmyndigheternas förfarande i sådana fall då det har konstaterats eller misstänks att avelsmaterial inte uppfyller kraven på sådant material. Jord- och skogsbruksministeriet skall meddela föreskrifter om kraven med stöd av 6 och 7 §§. Föreskrifterna skall gälla förädlingsnivån för de djur som används för konstgjord förökning och härstamningsbevisen för avelsmaterial. Det föreslås att ett förbud skall gälla ett varuparti, som vid behov skall kunna märkas för att säkerställa att förbudet iaktas. Avsikten är att förbud skall kunna tillämpas såväl i samband med införsel som i samband med den interna tillsynen inom landet.

Ett förbud skall kunna meddelas antingen slutgiltigt eller för en bestämd tid. Ett förbud som meddelas för en bestämd tid kan grunda sig på en brist som det är möjligt att avhjälpa, t.ex. genom att skaffa ett giltigt härstamningsbevis. För att säkerställa att förbudet har effekt skall det genast iaktas, även om det beslut genom vilket förbudet meddelats skulle ha överklagats. Besvärsmyndigheten skall dock i samband med besvär kunna besluta om verkställigheten av förbudet.

12 §. *Användning av en förbjuden vara*. I paragrafen föreslås stadganden om beslut genom vilka myndigheterna vid behov kan se till att ett förbud mot användning av avelsmaterial eller ett förvägrande av införseltillstånd verkställs. Enligt förslaget skall jord- och skogsbruksministeriet kunna besluta att en vara får användas för annat ändamål än avelsverksamhet eller konstgjord förökning av djur eller bestämma att varan skall föras ut från landet eller förstöras. Av 3 § följer att det förfarande som anges i den föreslagna paragrafen tillämpas subsidiärt i förhållande till lagen om djursjukdomar. Om t.ex. ett hinder för införsel av avelsdjur bygger på både lagen om djursjukdomar och den föreslagna lagen, skall det förfarande som anges i lagen om djursjukdomar tillämpas.

Ett åläggande om utförsel av en vara skall användas vid behov i sådana fall då förbudet meddelas i samband med införseln eller då den vara som ett förvägrande av införseltillstånd avser finns t.ex. på tullanstalten. Ett åläggande att förstöra varan kan behövas närmast i sådana fall då ett utförselåläggande inte iaktas eller då det måste säkerställas att ett förbud

som gäller t.ex. könsceller iakttas. Enligt viteslagen (1113/90) skall ett åläggande om förstörande meddelas vid hot om att förstörande som inte har verkställts kommer att utföras på den försumliges bekostnad. Kostnaderna för sådant tvångsutförande betalas av statens medel och uppbärs hos den försumlige i den ordning som stadgas om indrivning av skatter och avgifter i utsokningsväg.

13 §. *Vite*. Enligt förslaget kan jord- och skogsbruksministeriet förelägga vite för att förstärka ett beslut om användningen av en vara som är föremål för införsel- eller användningsförbud. Om det i ett beslut som gäller användningen av en vara bestäms att varan skall förstöras, behövs i allmänhet inte vite, eftersom enligt 12 § ett åläggande att förstöra en vara skall förenas med hot om tvångsutförande.

Allmänna stadganden om administrativt vite ingår i viteslagen. Enligt 10 § i den nämnda lagen kan vite dömas ut, om det ovan nämnda förbudet eller beslutet inte har iakttagits och det inte finns giltig orsak till detta. Den myndighet som har förelagt ett vite dömer också ut det.

14 §. *Tystnadsplikt*. För att skydda näringsidkarna mot obehörig spridning och användning av de uppgifter som kommit fram vid inspektioner och annan tillsyn föreslås ett stadgande om tystnadsplikt. Tystnadsplikten skall gälla både anställda hos myndigheter och de personer som biträder myndigheterna. I 15 § stadgas om straff för brott mot tystnadsplikten.

15 §. *Straffstadgande*. I paragrafen stadgas om straff för brott mot lagen. Påföljden för brott mot diskrimineringsförbudet enligt 5 § eller för tystnadsplikten enligt 14 § kan vara bötes- eller fängelsestraff. Motsvarande straff ådöms även för idkande av konstgjord förökning av djur utan behövtillstånd. För försummelse att vid handel med avelsmaterial använda härstamningsbevis som avses i 7 § kan påföljden vara bötesstraff. Straffen skall gälla näringsidkarna och i de två förstnämnda fallen även myndigheterna. För annat förfarande som strider mot stadgandena i lagen skall påföljden bestämmas i administrativ ordning. Det skall t.ex. vara möjligt att återkalla ett tillstånd som beviljats för konstgjord förökning av djur, om stadgandena och bestämmelserna om den verksamhet som tillståndet avser inte iakttas.

I 40 kap. 5 § strafflagen stadgas om de straff

till vilka en tjänsteman eller en offentligt anställd arbetstagare kan dömas för brott mot tystnadsplikt eller för brott mot tystnadsplikt av oaktsamhet. Med en tjänsteman avses enligt 2 kap. 12 § strafflagen inte bara en person som står i tjänsteförhållande eller därmed jämförligt anställningsförhållande till staten utan också en person som enligt lag eller ett med stöd därav utfärdat förordnande utövar offentlig makt. Det är inte meningen att sådana uppgifter som kan betraktas som utövande av offentlig makt skall överföras på de personer som myndigheterna med stöd av det föreslagna 10 § 2 mom. kan anlita för tillsynsuppgifter. Stadgandena i 40 kap. 5 § strafflagen gäller sålunda inte dem som utför tillsynsuppgifter, om personerna inte är offentligt anställda. Därför föreslås i lagen ett särskilt stadgande om straff för brott mot tystnadsplikten.

Brottsanmälan i en fråga som regleras i den föreslagna paragrafen skall göras av jord- och skogsbruksministeriet, som enligt 10 § utövar tillsynen över iakttagandet av lagen. Anmälan behöver dock inte göras för forseelser som är uppenbart ringa som helhet betraktade. För tydlighetens skull har ett omnämnande om detta tagits in i lagen, fastän det också allmänt anses höra till tillsynsmyndigheternas befogenheter att pröva om det är ändamålsenligt att anmäla ringa brott till åtal.

6 kap. Särskilda stadganden

16 §. *Avgifter och arvoden*. Enligt paragrafen skall de avgifter som uppbärs till staten bestämmas med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92). Enligt lagen skall jord- och skogsbruksministeriet bestämma vilka prestationer som är avgiftsbelagda och enligt vilka grunder de skall prissättas. Enligt principerna i lagen om grunderna för avgifter till staten skall avgifterna för de prestationer som avses i den föreslagna lagen bestämmas utgående från självkostnadsvärdet. Avsikten är att avgiftsbelagda åtgärder skall vara närmast beslut som gäller godkännande av avelsorganisationer eller som gäller tillstånd till konstgjord förökning av djur eller till införsel av avelsmaterial. Avsikten är inte att avgifter skall uppbäras för tillsynsåtgärder som vidtas på initiativ av myndigheterna.

Med stöd av 10 § 2 mom. kan jord- och skogsbruksministeriet vid behov för tillsyns-

uppgifter anlita andra personer än statens myndigheter eller anställda hos dessa. I paragrafen föreslås att ministeriet skall besluta om arvoden och kostnadsersättningar i dylika fall. Arvoden och kostnadsersättningar kommer i praktiken att betalas främst till rådgivningsorganisationer för landsbygden samt till kommunalveterinärer och privata veterinärer.

17 §. *Delegation.* Enligt förslaget kan jord- och skogsbruksministeriet vid behov tillsätta en husdjursavelsdelegation. Delegationen skall vara ett rådgivande organ, som biträder ministeriet vid beredningen av normgivning och vid annan verkställighet av lagen. Delegationens sammansättning skall i tillämpliga delar motsvara sammansättningen av den seminaringskommission som avses i 2 § i gällande seminaringsförordning.

18 §. *Närmare stadganden.* Paragrafen innehåller ett bemyndigande att utfärda förordning.

7 kap. Ikraftträdelse- och övergångsstadganden

19 §. *Ikraftträdande.* I paragrafen stadgas om lagens ikraftträdande och om upphävande av gällande seminaringslag. Enligt förslaget skall genom förordning bestämmas om lagens ikraftträdande. I 8 och 9 §§ hänvisas till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, som upprättas genom EES-avtalet. Lagen kan därför inte träda i kraft före avtalet. Lagen avses träda i kraft tidigast vid samma tidpunkt som EES-avtalet och senast sex månader efter avtalets ikraftträdande.

De föreskrifter som med stöd av seminaringslagen, som nu föreslås bli upphävd, har meddelats om ett program för hälsokontroll för semintjurar skall dock enligt förslaget ännu förbli i kraft. Avsikten är att ersätta föreskrifterna med nya motsvarande föreskrifter som stämmer överens med EG:s bestämmelser.

20 §. *Övergångsstadganden.* I paragrafen stadgas om vissa arrangemang som under en övergångsperiod i samband med lagens ikraftträdande skall gälla tillstånden för konstgjord förökning av djur. De tillstånd som beviljats med stöd av gällande seminaringslag och som gäller sådana husdjur som hör till tillämpningsområdet för den föreslagna lagen, skall enligt 1 mom. förbli i kraft till utgången av den tillståndsperiod som nämns i tillståndsbesluten. Tillstånden har i allmänhet beviljats för ett år i sänder. I den seminverksamhet som ett

tillstånd avser skall stadgandena och tillståndsvillkoren i seminaringslagen iakttas. Dock skall jord- och skogsbruksministeriet vara tillstånds- och tillsynsmyndighet. Sedan giltigheten upphört för ett tillstånd som beviljats med stöd av den tidigare lagen, behövs för seminverksamheten tillstånd som beviljas med stöd av den föreslagna lagen.

Det tillstånd till konstgjord förökning av djur som avses i 6 § har ett vidare tillämpningsområde än det nuvarande tillståndet till seminering. Enligt det föreslagna 2 mom. skall för verksamhet som bedrivs när lagen träder i kraft och för vilken tillstånd inte tidigare fordrats, ansökan om tillstånd enligt den nya lagen göras inom ett år från lagens ikraftträdande. Stadgandet gäller närmast embryotransplantationsverksamhet samt sådan seminverksamhet som enligt seminaringskommissionens tillståndspraxis inte fordrat tillstånd.

1.2. Lagen om införsel av vissa husdjur

1 och 2 §§. Det föreslås att lagen om införsel av vissa husdjur ändras så, att införseln av djur och avelsögg av sådana djurarter som nämns i lagen, när syftet med införseln är avelsverksamhet eller konstgjord förökning av djur, skall regleras i 8 § lagen om husdjursavel. Den nämnda paragrafen gäller även sådan införsel som hör till tillämpningsområdet för EES-avtalet. Den föreslagna paragrafen gäller införsel för andra ändamål än avel eller konstgjord förökning, t.ex. för produktionsändamål eller för slakt. För dylik införsel skall tillstånd av jord- och skogsbruksministeriet fordras på samma sätt som nu. Det föreslås att tillstånd kan beviljas, om införseln är ändamålsenlig med beaktande av produktionspolitiska synpunkter och andra synpunkter som gäller främjande av husdjurskötseln.

Syftet med lagförslaget är att skilja på den reglering av handeln med djurmaterial som bygger på sådana avelsmässiga grunder som hör till tillämpningsområdet för EES-avtalet och den reglering som bygger på sådana produktionspolitiska synpunkter som inte omfattas av avtalet. Det föreslås att stadgandena om införsel av embryon och könsceller i sin helhet flyttas till den föreslagna lagen om husdjursavel, eftersom syftet med dylik införsel i praktiken endast är sådan konstgjord förökning av djur som avses i 6 § i den nämnda lagen.

2. Närmare stadganden och bestämmelser

Enligt den föreslagna lagen om husdjursavel ämnar man på förordningsnivå stadga bara om tidpunkten för lagens ikraftträdande. Andra rättsregler på lägre nivå än lag skall utfärdas genom jord- och skogsbruksministeriets beslut. Ministeriets föreskrifter kommer att innehålla närmast sådan detaljerad reglering av delvis teknisk art som närmast beror på införandet av EG:s bestämmelser och vars innehåll till stor del härstammar direkt från direktiven. När direktiven ändras måste också Finlands motsvarande föreskrifter ses över. Vid valet av lagstiftningsnivå måste man därför ta hänsyn till att föreskrifterna bör kunna ändras på ett smidigt sätt.

Den föreslagna lagen om husdjursavel innehåller bemyndiganden för jord- och skogsbruksministeriet att meddela föreskrifter om de djurarter som hör till lagens tillämpningsområde, om stambokföringen över husdjur, om konstgjord förökning, om härstamningsbevis samt om införsel och utförsel av avelsmaterial. Föreskrifterna om stamböcker kommer att gälla förutsättningarna för godkännande av de samfund som för stamböcker, det allmänna innehållet i stamböckerna och motsvarande register samt metoderna för identifiering och bedömning av djur. Föreskrifterna om konstgjord förökning av djur kommer att gälla kraven på djurens förädlingsnivå, personalens yrkeskunskap och lokalerna. Jord- och skogsbruksministeriets veterinär- och livsmedelsavdelning skall dessutom meddela föreskrifter om kvaliteten på könsceller och embryon av djur, om bekämpning av djursjukdomar och i samband därmed om ordnande av den verksamhet

som avser konstgjord förökning av husdjur. En förutsättning för beviljande av tillstånd till konstgjord förökning skall vara att dessa krav uppfylls.

Jord- och skogsbruksministeriets föreskrifter om införsel och utförsel av avelsmaterial kommer att gälla villkoren för och förfarandet vid utrikeshandel med djur och deras embryon, könsceller och avelsägg. Ministeriet kommer med beaktande av bestämmelserna i EES-avtalet att fastställa i vilka fall tillstånd av ministeriet behövs för införsel och utförsel av avelsmaterial. I föreskrifterna om härstamningsbevis för husdjur preciseras bevisens innehåll och form samt utfärdandet av bevisen och de situationer då de används.

Enligt den föreslagna lagen om husdjursavel skall jord- och skogsbruksministeriet utöver de ovan nämnda föreskrifterna även meddela föreskrifter om de avgifter som med stöd av lagen skall uppbäras till staten, om arvoden och kostnadsersättningar för tillsynsuppgifter samt om sammansättningen av den husdjursavelsdelegation som ministeriet vid behov kan tillsätta och om delegationens uppgifter.

3. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning. Avsikten är att lagarna skall träda i kraft tidigast vid samma tidpunkt som EES-avtalet och senast sex månader efter avtalets ikraftträdande.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1. Lag om husdjursavel

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna stadganden

1 §

Mål

Syftet med denna lag är att upprätthålla och utveckla en högklassig husdjursproduktion genom att främja avelsverksamhet samt att säkerställa att husdjurens hälsa och välbefinnande inte äventyras genom avelsverksamhet eller konstjord förökning av djur.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på avelsverksamhet som gäller husdjur och i samband därmed på hantering av, handel med samt införsel och utförsel av djur och deras embryon och könsceller.

Stadgandena i 4—5 och 7—9 §§ tillämpas endast på djur som används för husdjursproduktion. Lagen gäller inte hästdjur eller fjäderfäavelsverksamhet, om vilka stadgas särskilt.

3 §

Förhållande till annan lagstiftning

Utan hinder av denna lag tillämpas dock

1) lagen om djursjukdomar (55/80),

2) djurskyddslagen (91/71) och

3) de stadganden i lagen om införsel av vissa husdjur (871/73) som gäller införsel av djur och avelsagg i andra fall än de som avses i 8 §.

2 kap.

Avelsverksamhet

4 §

Ordnanande av avelsverksamhet

Uppgifter om djurens härstamning och genetiska värde registreras i en stambok eller i ett motsvarande register (*stambok*). Stamboken över sådana djur som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer får föras endast av en

sammanslutning som bedriver avelsverksamhet och som ministeriet godkänt eller av en myndighet som ministeriet bestämt.

En sammanslutning skall godkännas som stambokförare, om det på behörigt sätt sörjer för registreringen av uppgifter om djur, främjar avelsverksamhet och uppfyller de övriga krav som jord- och skogsbruksministeriet uppställt för godkännande. Ett godkännande kan återkallas, om kraven för godkännande inte längre uppfylls eller om felaktiga eller vilseledande uppgifter har lämnats om sammanslutningens verksamhet.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar föreskrifter om det förfarande som skall iakttas när en stambokförare godkänns, om stambokens innehåll och uppläggning samt om metoderna för identifiering av djur och för bestämning av deras genetiska värde.

5 §

Diskrimineringsförbud

Godkännandet av djur för användning i avelsverksamhet får inte begränsas på grundval av andra omständigheter än djurets härstamning och genetiska värde.

3 kap.

Konstjord förökning av djur

6 §

Tillstånd

Verksamhet vars syfte är att i fråga om djurarter som jord- och skogsbruksministeriet bestämt bedriva seminering av djur eller samling eller hantering av embryon eller könsceller eller överföring av dem från ett djur till ett annat får idkas bara med tillstånd av ministeriet. Seminering av djur samt samling och hantering av embryon och könsceller och överföring av dem från ett djur till ett annat kallas nedan *konstgjord förökning av djur*.

Tillstånd behövs inte, om ägaren eller innehavaren av djur själv seminerar djur med sperma av handjur som han äger eller innehar.

Ministeriet kan dock i fråga om vissa djurarter bestämma att tillstånd behövs även för dylik seminverksamhet.

Vid sådan konstgjord förökning av djur för vilken tillstånd behövs skall jord- och skogsbruksministeriets föreskrifter om kraven på djurens förädlingsnivå, personalens yrkeskunskap och lokalerna samt ministeriets veterinär- och livsmedelsavdelnings föreskrifter om kvaliteten på könsceller och embryon, om bekämpning av djursjukdomar och om ordnande av verksamhet i samband därmed iakttagas.

Tillstånd till konstgjord förökning av djur skall beviljas, om verksamheten uppfyller de krav som uppställts med stöd av 2 mom. Tillståndet kan förenas med villkor som behövs för tillsynen. Det beviljas för en bestämd tid av högst fem år. Tillståndet kan återkallas, om verksamheten inte längre uppfyller villkoren för beviljande av tillstånd, om den inte uppfyller de krav som stadgas eller bestäms med stöd av lagen om djursjukdomar, om tillståndsvillkoren inte iakttagas eller om felaktiga eller vilseledande uppgifter har lämnats om verksamheten.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar föreskrifter om det förfarande som skall iakttagas när tillstånd söks.

4 kap.

Handel med avelsdjur

7 §

Härstamningsbevis

Vid försäljning, förmedling och införsel av avelsdjur, embryon, könsceller och avelsågg av djurarter som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer skall ett intyg över härstamningen, det genetiska värdet och identifieringen (*härstamningsbevis*) lämnas till köparen. Beviset skall vara utfärdat av stambokföraren eller av en myndighet. Även ett bevis som utfärdats i en annan stat kan godkännas som härstamningsbevis.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om härstamningsbeviset och om dess användning.

8 §

Införsel

Djur, embryon, könsceller och avelsågg av

sådana djurarter som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer får endast med tillstånd av ministeriet införas till landet. Tillstånd kan beviljas, om varan införs för avelsverksamhet eller för konstgjord förökning av djur och införseln är ändamålsenlig med tanke på främjandet av husdjursavelsverksamhet. Tillståndet kan förenas med sådana villkor som anses vara behövliga.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om vad som krävs för att tillstånd skall beviljas och om det förfarande som skall iakttagas när tillstånd söks och vid införseln samt om införselkontrollorterna.

Jord- och skogsbruksministeriet skall också enligt vad som överenskommits i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet bestämma att tillstånd som avses i 1 mom. inte behövs för införsel av varor från Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om härstamningsbevis och sådana andra behövliga dokument som ministeriet bestämmer uppvisas i samband med införseln.

Stadgandena i 1 och 3 mom. tillämpas inte på varor som förs genom Finland till en annan stat. Jord- och skogsbruksministeriet kan utfärda begränsningar för det antal djur och avelsågg som med stöd av 1 och 3 mom. årligen får införas, om det finns produktionspolitiska orsaker till begränsningarna.

9 §

Utförsel

Av djurarter som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer får djur, embryon och könsceller, som införs till Finland från ett land utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som förs vidare till en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, föras ut från Finland endast om varan uppfyller de avelsmässiga krav som i den nämnda staten gäller införsel.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om utförsel som avses i 1 mom. och om utförselkontrollorterna.

5 kap.

Tillsyn

10 §

Myndigheter

Tillsynen över husdjursavelsverksamheten

samt över iakttagandet av denna lag och de stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den utövas av jord- och skogsbruksministeriet. Utöver ministeriet övervakar även tullverket införseln och utförseln av varor som avses i 8 och 9 §§.

Ministeriet kan för tillsynsuppgifter anlita underställda myndigheter, sammanslutningar som bedriver avelsverksamhet, rådgivningsorganisationer för landsbygden och personer som ministeriet bemyndigat för uppgiften.

Med avseende på tillsynen har jord- och skogsbruksministeriet rätt att inspektera djur och deras embryon, könsceller och avelsågg samt de lokaler som används av en stambokförare eller av den som idkar konstgjord förökning av djur samt att gratis ta behövliga prov. Ministeriet har rätt att vid behov få handräckning av andra myndigheter för kontrollen. Ministeriet kan även godkänna kontroll som har utförts av en annan stats myndigheter.

11 §

Förbud

Jord- och skogsbruksministeriet kan förbjuda att djur, embryon eller könsceller används för konstgjord förökning av djur, om de inte uppfyller kraven enligt denna lag eller enligt stadganden eller bestämmelser som utfärdats med stöd av någon annan lag. Ett förbud kan även meddelas för den tid under vilken nödvändiga undersökningar utförs för utredande av om kraven uppfylls, om det finns grundad anledning att misstänka att varan inte uppfyller kraven. Varan kan märkas på lämpligt sätt för att förbjuden användning skall hindras.

Ett förbud skall meddelas för en bestämd tid, om det är möjligt att avhjälpa den brist som ligger till grund för förbudet. Förbudet skall upphävas utan dröjsmål, om bristen har avhjälpes eller om den inte längre är av betydelse med tanke på förbudet. Ett förbud skall iakttas trots att ändring söks, om inte besvärinstansen förbjuder verkställighet av beslutet eller bestämmer att verkställigheten skall avbrytas.

12 §

Användning av en förbjuden vara

Om införsel eller utförsel av en vara inte är tillåten med stöd av 8 eller 9 § eller om

användning av varan för konstgjord förökning av djur är förbjuden med stöd av 11 § 1 mom., kan jord- och skogsbruksministeriet tillåta att varan används för något annat ändamål än för avelsverksamhet eller konstgjord förökning av djur eller bestämma att den skall föras ut ur landet eller förstöras. Till beslutet kan fogas villkor om det förfarande som skall iakttas när beslutet verkställs. Ett åläggande att förstöra en vara skall förenas med hot om att förstörande som inte har verkställts enligt åläggandet utförs på den försumligen bekostnad.

13 §

Vite

Jord- och skogsbruksministeriet kan förelägga vite för att förstärka ett förbud enligt 11 § eller ett beslut om användningen av en vara som avses i 12 §. I ett beslut om föreläggande av vite får ändring inte sökas särskilt genom besvär.

14 §

Tystnadsplikt

Den som i samband med ett uppdrag enligt denna lag har fått upplysningar om en näringsidkares affärs- eller yrkeshemlighet eller ekonomiska ställning får inte röja upplysningarna eller utnyttja dem för sin egen eller någon annans fördel, om inte den i vars intresse tystnadsplikten gäller ger sitt samtycke.

Vad som stadgas i 1 mom. hindrar inte att upplysningar lämnas ut

1) till en åklagar- eller polismyndighet för utredning av ett brott som avses i 5 kap. 1 § tvångsmedelslagen,

2) till en myndighet som avses i 10 § för utförande av uppgifter enligt denna lag eller

3) till en myndighet som prövar besvär i ett ärende som avses i denna lag.

15 §

Straffstadgande

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet eller ovarsamhet bryter mot diskrimineringsförbudet i 5 § eller mot tystnadsplikten i 14 § eller som bedriver konstgjord förökning av djur utan tillstånd enligt 6 § skall för *husdjurs-avelsbrott* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader, om inte strängare straff för gärningen stadgas i någon annan lag.

Den som uppsåtligen eller av grov vårdslöshet försummar att ge köparen ett härstamningsbevis enligt 7 § på det sätt som stadgas i paragrafen eller som bestäms med stöd av den, skall för *husdjursavelsförseelse* dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen stadgas i någon annan lag.

Ett förfarande som avses i 1 eller 2 mom. behöver inte anmälas till åtal, om förseelsen som helhet betraktad måste anses som uppenbart ringa.

6 kap.

Särskilda stadganden

16 §

Avgifter och arvoden

Grunderna för och storleken av de avgifter som med stöd av denna lag skall uppbäras till staten bestäms i den ordning som stadgas i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92).

För tillsynsuppgifter kan till andra än statens myndigheter och anställda hos dem betalas arvoden och kostnadsersättningar inom ramen för statsbudgeten. Jord- och skogsbruksministeriet bestämmer om betalningen av arvoden och ersättningar samt om grunderna för dem.

17 §

Delegation

Jord- och skogsbruksministeriet kan tillsätta en husdjursavelsdelegation, som är ministeriets rådgivande organ vid beredningen av de föreskrifter som meddelas med stöd av denna lag och i fråga om sådana andra uppgifter i samband med verkställigheten av lagen som ministeriet bestämmer.

18 §

Närmare stadganden

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas vid behov genom förordning.

7 kap.

Ikraftträdelse- och övergångsstadganden

19 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Genom denna lag upphävs lagen den 4 mars 1949 om utövande av seminering av husdjur (182/49). Jord- och skogsbruksministeriets veterinäravdelnings beslut nr 1104/143 om ett program för hälsokontroll för semintjurar, som utfärdades den 18 december 1981 med stöd av den lag som upphävs, skall dock alltjämt gälla.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

20 §

Övergångsstadganden

En tillståndshavare som när denna lag träder i kraft har tillstånd till seminverksamhet som gäller andra djur än hästar, får idka sådan verksamhet som tillståndet avser till utgången av tillståndperioden utan sådant tillstånd till konstgjord förökning av djur som avses i 6 §. På den verksamhet som tillståndet avser tillämpas de stadganden som när denna lag träder i kraft. Verksamheten övervakas och beslut om återkallande av tillstånd fattas dock av jord- och skogsbruksministeriet.

Den som när denna lag träder i kraft bedriver verksamhet som avses i 6 § i denna lag skall i andra fall än de som nämns i 1 mom. söka tillstånd till konstgjord förökning av djur inom ett år från ikraftträdandet.

2.

L a g**om ändring av 1 och 2 §§ lagen om införsel av vissa husdjur**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 1 och 2 §§ lagen den 30 november 1973 om införsel av vissa husdjur (871/73) som följer:

1 §

Nötkreatur, svin, får, getter, fjäderfä, bin och farmpältdjur samt avelsägg av dem får endast med tillstånd av jord- och skogsbruksministeriet införas till landet för andra ändamål än sådan avelsverksamhet eller konstgjord förökning av djur som avses i 8 § 1 mom. lagen om husdjursavel (/) eller i andra fall än de som anges i 2 mom. i den nämnda paragrafen.

Denna lag medför inte ändring av vad som för bekämpande av djursjukdomar stadgas om djur och avelsägg som nämns i 1 mom. I lagen

om husdjursavel stadgas om införsel av embryon och könsceller av djur.

2 §

Ett tillstånd som avses i 1 § kan ges endast om införseln av djur eller avelsägg bör anses ändamålsenlig med beaktande av produktionspolitiska synpunkter och andra synpunkter som gäller främjande av husdjursskötseln.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Helsingfors den 30 april 1993

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Minister *Ole Norrback*

2.

Lag

om ändring av 1 och 2 §§ lagen om införsel av vissa husdjur

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 1 och 2 §§ lagen den 30 november 1973 om införsel av vissa husdjur (871/73) som följer:

Gällande lydelse

1 §

Nötkreatur, svin, får, getter, fjäderfä, bin och farmpältdjur och sädesvätska av dem samt avelsägg får införas till landet endast med tillstånd av jord- och skogsbruksministeriet.

Denna lag medför icke ändring av vad för bekämpande av djursjukdomar är stadgat angående djur, sädesvätska och avelsägg som nämnes i 1 mom.

2 §

I 1 § avsett tillstånd kan givas endast om införseln av djur, sädesvätska eller avelsägg bör anses ändamålsenlig med beaktande av produktionspolitiska samt förädlings- och andra till husdjursskötselns främjande anslutna synpunkter.

Föreslagen lydelse

1 §

Nötkreatur, svin, får, getter, fjäderfä, bin och farmpältdjur samt avelsägg av dem får endast med tillstånd av jord- och skogsbruksministeriet införas till landet för andra ändamål än sådan avelsverksamhet eller konstgjord förökning av djur som avses i 8 § 1 mom. lagen om husdjursavel (/) eller i andra fall än de som anges i 2 mom. i den nämnda paragrafen.

Denna lag medför inte ändring av vad som för bekämpande av djursjukdomar stadgas om djur och avelsägg som nämns i 1 mom. I lagen om husdjursavel stadgas om införsel av embryon och könsceller av djur.

2 §

Ett tillstånd som avses i 1 § kan ges endast om införseln av djur eller avelsägg bör anses ändamålsenlig med beaktande av produktionspolitiska synpunkter och andra synpunkter som gäller främjande av husdjursskötsel.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.